

Materiały Dydaktyczne Projektu ValiDE

Uniwersytet Edukacji w Weingarten / Niemcy
Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie / Polska
Uniwersytet w Agder / Norwegia
Fundacja Etyki Globalnej / Niemcy
Centrum Pokoju i Praw Człowieka ARKIVET / Norwegia
Centrum Edukacji ProHarmonia / Polska

Licencja i zastrzeżenia

Materiały Dydaktyczne Projektu ValiDE, edycja 2024 są utworem zależnym od programu wymiany studenckiej ValiDE 2024, opracowanym przez Natalię Demeshkant, Katarzynę Potyragę, Paulinę Mikołajczak, Stefanie Schnebel, Hilke Rapp, Marion Susanne Visotschnig, Kristin Endresen-Maharaj, Mareike Brehmer, Aslaug Kristiansen, Inger Marie Dalehefte, Georga Kristoffera Berga Fjalsetta, Julię Willke, Patrycję Bartosiewicz-Kosibę oraz Monikę Szczepaniak.

„Materiały Dydaktyczne Projektu ValiDE, edycja 2024” są licencjonowane na licencji CC BY-SA 4.0 <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>

„Materiały Dydaktyczne Projektu ValiDE, edycja 2024” są rezultatem projektu Erasmus+ Program Values in Democracy Education (ValiDE).

Typ działania: KA220-HED – Partnerstwa na rzecz współpracy w szkolnictwie wyższym.

Numer projektu: 2021-1-DE01-KA220-HED-000032247.

Wsparcie Komisji Europejskiej w realizacji tego szkolenia nie oznacza poparcia dla jego treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji zawartych w niniejszym materiale.

Wszystkie grafiki użyte do ilustracji zostały opublikowane jako materiały należące do domeny publicznej lub pochodzą z własnych źródeł.

CC BY-SA 4.0

Spis treści

1. Wprowadzenie do materiałów dydaktycznych.....	04
2. Scenariusze lekcji	05-30
2.1 Temat: Szacunek w klasie	05-12
2.2 Temat: Świadomość ekologiczna	13-18
2.3 Temat: Zrównoważony rozwój i demokracja	19-24
2.4 Temat: Wolność	25-30
3. Załączniki	31-60
3.1 Załącznik A. Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych do tematu <i>Szacunek w klasie.....</i>	31-35
3.2 Załącznik B. Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych do tematu <i>Świadomość ekologiczna</i>	36-41
3.3 Załącznik C. Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych do tematu..... <i>Zrównoważony rozwój i demokracja</i>	42-53
3.4 Załącznik D. <i>Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych do tematu Wolność.....</i>	54-60

1. Wprowadzenie do materiałów dydaktycznych

W tej publikacji znajdziesz cztery zestawy materiałów dydaktycznych stworzonych przez uczestników programu wymiany studenckiej ValiDE 2024. Głównym celem tych materiałów jest wzbogacenie edukacyjnej podróży zarówno nauczycieli, jak i uczniów poprzez włączenie fundamentalnych wartości, które są kluczowe dla wszechstronnego rozwoju młodego pokolenia w dzisiejszym zróżnicowanym i dynamicznym świecie. Materiały te koncentrują się na następujących wartościach:

- Szacunek w klasie
- Świadomość ekologiczna
- Zrównoważony rozwój i demokracja
- Wolność

Wartości te zostały starannie dobrane ze względu na ich istotną rolę w kształtowaniu środowiska edukacyjnego, które jest inkluzywne, pełne szacunku oraz świadome globalnych wyzwań. Promują one wzajemne zrozumienie, inspirują do odpowiedzialnego obywatelstwa oraz wzmacniają uczniów, by aktywnie kształtowali swoje doświadczenia edukacyjne, wspierając jednocześnie równość i rozwój osobisty.

Każdy zestaw materiałów dydaktycznych zawiera następujące elementy:

- Opis dla nauczyciela
- Wartość
- Cele edukacyjne i kompetencje
- Powiązanie z krajowymi programami nauczania państw partnerskich projektu (Niemcy, Polska i Norwegia)
- Uwagi dydaktyczne
- Informacje o materiałach

Dodatkowo opracowano praktyczne przykłady planów lekcji, karty pracy oraz inne materiały edukacyjne dla każdej z omawianych wartości, które znajdują się w załącznikach.

Integrując te materiały dydaktyczne z programem nauczania, nauczyciele mają możliwość zapewnienia uczniom doświadczeń edukacyjnych, które wykraczają poza przekazywanie wiedzy. Celem jest aktywne kształtowanie kluczowych wartości wśród uczniów. Takie podejście ma na celu przygotowanie ich nie tylko do sukcesów akademickich, ale również do życia opartego na szacunku, świadomości ekologicznej, głębokim zrozumieniu zasad zrównoważonego rozwoju, wolności oraz poczuciu odpowiedzialności.

2. Scenariusze lekcji

2.1 Temat: Szacunek w klasie

SZACUNEK W KLASIE: CYFROWY POKÓJ ZAGADEK

Opis dla nauczyciela

Wiek uczniów	10–12 lat
Autorzy materiałów	Myra Ackermann, Maike Durski, Joanna Nykiel, Julia Liwińska, Alica Seene, Nathalie Gierer
Czas realizacji tematu	90 minut
Niezbędne pomoce dydaktyczne	przygotowanie zadań, głośnik, 4 koperty, pudełko z czterocyfrowym zamkiem, zwój/plakat z zasadami
Zastosowane metody	pokój zagadek, praca w grupach
Tematy pokrewne	szacunek, zasady klasowe, wartości demokratyczne

Opis wartości, której poświęcone są materiały dydaktyczne

Wartość szacunku w szkole oznacza docenianie siebie nawzajem, sprawiedliwe traktowanie innych oraz odnoszenie się do siebie z szacunkiem. To sprzyja tworzeniu pozytywnego środowiska do nauki i wzmacnia współpracę.

Cele kształcenia i kompetencje

Cel lekcji	Uczniowie tworzą zasady klasowe, opierając się na wartości szacunku. Współpracują w grupach, aby rozwiązać zaprojektowany pokój zagadek, który składa się z różnych łamigłówek.
Wiedza	Świadomość siebie i inteligencja emocjonalna Zrozumienie własnych emocji, bodźców i uprzedzeń. Inteligencja społeczna Zrozumienie sygnałów społecznych, norm i wpływu dynamiki społecznej. Empatia i przyjmowanie perspektywy Świadomość doświadczeń, wyzwań i stanów emocjonalnych innych osób.
Umiejętności	Rozwiązywanie konfliktów Świadomość strategii radzenia sobie z nieporozumieniami w sposób konstruktywny. Identyfikowanie źródeł konfliktu, ocena rozwiązań i rozwiązywanie różnic przy zachowaniu wzajemnego szacunku. Umiejętności komunikacyjne Zrozumienie, jak słowa, ton głosu i mowa ciała wpływają na innych. Wybieranie szacunkowego języka, aktywne słuchanie i dbanie o to, aby wiadomość uwzględniała uczucia i opinie innych. Aktywne słuchanie i mówienie Zrozumienie punktu widzenia innych, zadawanie pytań wyjaśniających i uznawanie ich uczuć. Regulacja emocji Pozostawanie spokojnym i opanowanym, zwłaszcza w konfliktach, aby unikać szkodliwych reakcji.

Postawy	Te postawy pomagają kształtować zachowania i interakcje, zapewniając, że klasa pozostaje przestrzenią do nauki, współpracy i osobistego rozwoju. 1. Każdy ma prawo do nauki bez zakłóceń. 2. Zastosowanie w zasadach: Uczniowie z tą postawą cenią wzajemny szacunek i rozumieją potrzebę zasad, które chronią prawo każdego do produktywnego środowiska nauki, takie jak nieprzerwywanie innym i szanowanie odmiennych opinii. Na przykład, pozwalanie innym dokończyć wypowiedź i aktywne słuchanie. 3. Traktuj wszystkich z życzliwością i pomagaj sobie nawzajem. 4. Zastosowanie w zasadach: Uczniowie i nauczyciele z tą postawą popierają zasady, które sprzyjają inkluzyjności i zniechęcają do zachowań dyskryminacyjnych lub lekceważących. Zasady te często koncentrują się na tworzeniu bezpiecznej i wspierającej atmosfery dla uczniów z różnych środowisk i o różnych umiejętnościach. 5. Dbaj o materiały w klasie i zostawiaj pokój czysty i uporządkowany. 6. Ta postawa zachęca uczniów do przestrzegania zasad, które chronią przestrzeń fizyczną klasy i materiały, takie jak sprzątanie po sobie, ostrożne obchodzenie się z materiałami i nieuszkadzanie mienia. 7. Przyjdź na czas i bądź przygotowany ze wszystkimi niezbędnymi materiałami. 8. Ta postawa wspiera zasady dotyczące punktualności, wykonywania zadań w terminie i koncentracji podczas lekcji, ponieważ uczniowie wierzą, że szanowanie czasu przyczynia się do płynnego i efektywnego procesu nauki.
----------------	--

Powiązanie z programami nauczania

Niemiecki system edukacji	Perspektywy przewodnie dla działań demokratycznych. Rozwijanie zasad sprawiedliwości: Jakie zasady są sprawiedliwe? Uczniowie mogą formułować własne pomysły na temat sprawiedliwości i dobrych wspólnot. Łączenie wiary i tolerancji: Czym jest tolerancja i szacunek? Uczniowie mogą rozpoznać i uznać podstawy szacunkowego i tolerancyjnego współistnienia. Rozwijanie solidarności i odpowiedzialności: Jak powinny być rozdzielane zadania i obowiązki? Uczniowie mogą oceniać rozdział zadań i obowiązków w grupach i wspólnotach z punktu widzenia sprawiedliwości. Uczenie się dyskusyjnego i podejmowania decyzji: Co sądzę o innych interesach? Uczniowie mogą formułować własne poglądy na temat ważnych kwestii, konfliktów i spraw oraz uzasadniać je argumentami. Lekcje przedmiotowe i edukacja demokratyczna • Postrzeganie i komunikowanie własnych myśli, uczuć i wrażeń. • Rozwijanie zdolności do empatii i zmiany perspektywy. • Znajdowanie, akceptowanie i stosowanie zasad życia wspólnotowego w klasie i szkole. • Udzielanie i otrzymywanie wsparcia. • Opisanie przyczyn powstawania konfliktów oraz opracowywanie, stosowanie i ocenianie strategii rozwiązywania konfliktów. • Tworzenie okazji do rozwijania strategii samoregulacji. • Kształtowanie życia wspólnotowego i branie odpowiedzialności. • Rozwijanie umiejętności dyskusyjnych (uzasadnianie opinii i formułowanie wypowiedzi, słuchanie, szacunek w dyskusjach itp.). • Próbowanie i inicjowanie procesów projektowania i współdecydowania w różnych sytuacjach.
Polski system edukacji	W polskim systemie edukacyjnym uczniowie są zachęceni do formułowania własnych pomysłów na temat sprawiedliwości i uczciwości w budowaniu dobrych wspólnot. Uczą się rozumieć rolę praw i zasad w promowaniu równości i szacunku oraz tolerancji. Czym jest tolerancja i szacunek? Uczniowie są nauczani o znaczeniu tolerancji i szacunku dla różnych punktów widzenia, religii i kultur. Poprzez przedmioty takie jak etyka, religia i wiedza o społeczeństwie, zgłębiają temat pokojowego współistnienia w zróżnicowanym społeczeństwie oraz szacunku dla przekonań i praw innych osób.

Powiązanie z programami nauczania

Polski system edukacji	Jak powinny być rozdzielane zadania i obowiązki? W polskich szkołach uczniowie uczą się o solidarności i odpowiedzialności, angażując się w pracę grupową i projekty społeczne. Są nauczani, jak oceniać, w jaki sposób zadania i obowiązki są dzielone w grupach, zapewniając sprawiedliwość i równość w procesach uczestnictwa i podejmowania decyzji. Uczniowie są również zachęceni do aktywnego uczestnictwa w dyskusjach, debatach i radach klasowych. Pomaga to im rozwijać umiejętności w zakresie podejmowania decyzji demokratycznych, argumentacji i budowania konsensusu, przygotowując ich do aktywnego obywatelstwa i przywództwa w swoich społecznościach. W polskim programie nauczania w szkołach podstawowych kilka przedmiotów odnosi się do edukacji demokratycznej, w tym: Język polski: Poprzez literaturę i dyskusje uczniowie zgłębiają tematy wolności, sprawiedliwości i praw człowieka, rozwijając krytyczne myślenie o kwestiach społecznych. Uczniowie uczą się szanować wiedzę i pogłębiać swoją pasję do odkrywania. Wychowanie obywatelskie: Przedmiot ten bezpośrednio koncentruje się na zrozumieniu wartości demokratycznych, praw i obowiązków oraz uczestnictwa w życiu obywatelskim. Historia: Lekcje historii Polski często obejmują rozwój demokracji, kluczowe wydarzenia historyczne i znaczenie zaangażowania obywatelskiego. Te przedmioty wspólnie promują umiejętności i wiedzę niezbędną do aktywnego obywatelstwa.
Norweski system edukacji	Rozwijanie umiejętności myślenia krytycznego i aktywnego obywatelstwa. Kluczowe tematy: Demokracja i uczestnictwo: Nauka o prawach, obowiązkach i zasadach demokratycznych w praktyce. Równość i różnorodność: Promowanie tolerancji i szacunku dla różnych kultur, przekonań i tradycji. Odpowiedzialność społeczna: Aktywne uczestnictwo w grupach i lokalnych społecznościach. Powiązane przedmioty: Samfunnsfag (wiedza o społeczeństwie), KRLE (religia, etyka i filozofia).

Komentarz dydaktyczny

Podstawowa idea	Kluczowe zasady dotyczące zasad w klasie: Promowanie szacunku: Zasady pomagają zapewnić, że uczniowie szanują nauczyciela, rówieśników i środowisko nauki. Zapewnienie bezpieczeństwa: Zasady utrzymują fizycznie i emocjonalnie bezpieczną przestrzeń dla wszystkich uczniów. Zachęcanie do odpowiedzialności: Uczniowie uczą się brać odpowiedzialność za swoje działania, materiały i naukę. Wspieranie współpracy: Zasady zachęcają do pracy zespołowej i współpracy między uczniami. Wspieranie nauki: Escape room to gra, w której uczestnicy rozwiązują zagadki i wykonują wyzwania, aby „uciec” z zamkniętej przestrzeni w określonym czasie. Włączenie zasad klasowych do aktywności escape room może uczynić naukę o zasadach angażującą i interaktywną, pozwalając uczniom przyswajać te zasady poprzez doświadczenie praktyczne.
------------------------	---

Komentarz dydaktyczny

Podstawowa idea	Korzyści z Escape Roomu o zasadach klasowych: Uczniowie: Sprawia, że nauka zasad klasowych staje się zabawna i zapadająca w pamięć dzięki aktywnemu uczestnictwu. Wzmacnia naukę: Uczniowie uczą się stosować zasady w czasie rzeczywistym, co wzmacnia znaczenie zachowań i szacunku w klasie. Buduje pracę zespołową: Zachęca do współpracy i komunikacji, pokazując uczniom, jak przestrzeganie zasad wspiera współpracujące środowisko. Wzmacnia myślenie krytyczne: Zagadki zmuszają uczniów do krytycznego myślenia o zasadach i ich uzasadnieniu, pogłębiając ich zrozumienie. Motywuje do pozytywnego zachowania: Łącząc zasady z zabawnymi aktywnościami, uczniowie mogą poczuć się bardziej zmotywowani do ich przestrzegania w przyszłości. Escape room oparty na zasadach klasowych przekształca standardową lekcję o zasadach w angażujące doświadczenie, czyniąc te koncepcje zarówno zabawnymi, jak i znaczącymi dla uczniów.
Przewidywany przebieg nauczania	• Empatia i przyjmowanie perspektywy: Uczniowie uczą się rozumieć i szanować różne opinie, co sprzyja współpracy. • Myślenie krytyczne: Uczniowie analizują i rozwiązują problemy, wykorzystując logiczne rozumowanie, szanując strukturę zadań. • Skuteczna komunikacja: Uczniowie uczestniczą w szacunkowych debatach, ucząc się wyrażać i oceniać pomysły konstruktywnie. • Regulacja emocji: Uczniowie stają się świadomi wpływu emocji na swoje działania i ćwiczą ich zarządzanie, aby utrzymać szacunek w interakcjach. • Współpraca i podejmowanie decyzji: Uczniowie współpracują przy ocenie rozwiązań, szanując wkład innych i ceniąc pracę zespołową. Ten uporządkowany proces nauczania rozwija myślenie krytyczne, inteligencję emocjonalną i szacunek, łącząc aktywność escape room z szerszym rozwojem akademickim i osobistym.
Możliwe do zaobserwowania działania uczniów	1.Czytanie instrukcji i wskazówek: Uczniowie starannie czytają zadanie lub wskazówki do zagadki razem, czasami wyznaczając jedną osobę na "czytającego", aby upewnić się, że wszyscy usłyszą instrukcje wyraźnie. 2.Dzielenie się i omawianie pomysłów: Uczniowie wyrażają swoje myśli i teorie dotyczące zagadek, proponując możliwe rozwiązania lub strategie. Mogą również angażować się w dyskusje grupowe, aby porównać różne podejścia. 3.Przydzielanie ról lub zadań: W trakcie wspólnego rozwiązywania problemów uczniowie często przydzielają role lub dzielą się zadaniami. Na przykład jedna osoba może zajmować się fizyczną zagadką, podczas gdy inne osoby pracują nad rozszyfrowaniem wskazówki lub znalezieniem ukrytej informacji. 4.Rozwiązywanie problemów metodą prób i błędów: Uczniowie próbują rozwiązywać zagadki i dostosowują swoje podejście na podstawie informacji zwrotnej od gry lub innych uczniów. Mogą wypróbować różne kombinacje zamków lub kodów i zmieniać swoje strategie, gdy coś nie działa. 5.Koordynowanie działań fizycznych: Przy zadaniach wymagających działań fizycznych uczniowie manipulują przedmiotami (np. otwierają zamki, przesuwają elementy zagadek lub układają przedmioty), współpracując ze sobą, co często wymaga pracy zespołowej i synchronizacji. 6.Dyskutowanie i sprzecanie się w sposób kulturalny: W sytuacjach, gdy pojawiają się różne opinie, uczniowie mogą angażować się w dyskusje lub kulturalne spory, przedstawiając argumenty na poparcie swoich pomysłów.

Komentarz dydaktyczny

Możliwe do
zaobserwowa
nia działania
uczniów

7.Korzystanie z samoregulacji emocjonalnej: Uczniowie mogą zarządzać frustracją, gdy rozwiązanie nie działa lub postęp jest wolny. Można zaobserwować, jak uspokajają siebie lub innych, wykazując cierpliwość i wytrwałość.

8.Refleksja nad błędami: Po próbie nieudanego rozwiązania uczniowie mogą omawiać, co poszło nie tak, analizować swoje błędy i dostosowywać podejście, pokazując naukę na zasadzie prób i błędów.

9.Sprawdzanie informacji: Uczniowie weryfikują swoje odpowiedzi lub wskazówki w kontekście tego, co już zostało rozwiązane, upewniając się, że uwzględnili wszystkie elementy escape roomu przed dalszym działaniem.

10.Pomaganie innym: Jeśli jeden z uczniów rozwiązał już część zagadki, można zauważyć, że pomaga lub wyjaśnia rozwiązanie innym, którzy mają trudności, wspierając atmosferę wspólnego uczenia się.

11.Refleksja nad emocjami i dynamiką grupy: Po zakończeniu aktywności uczniowie mogą prowadzić refleksyjne dyskusje na temat tego, jak ich emocje wpłynęły na wyniki oraz jak współpracowali jako zespół. Mogą omawiać, jak radzili sobie ze stresem, frustracją lub ekscytacją w trakcie procesu.

12.Pisanie i robienie notatek: Niektórzy uczniowie mogą być obserwowani podczas robienia notatek w celu uporządkowania informacji lub śledzenia wskazówek i rozwiązań, szczególnie w bardziej złożonych zagadkach wymagających kilku etapów.

13.Rozwiązywanie zagadek razem: Grupy uczniów mogą pracować ramię w ramię nad wspólną zagadką, współpracując w celu odkrycia wzorców, odszyfrowania wiadomości lub rozwiązania łamigłówek. Podczas pracy często mówią na głos, aby upewnić się, że wszyscy są na bieżąco.

14.Sprawdzanie i ponowne sprawdzanie rozwiązań: Przed przedstawieniem rozwiązania lub odpowiedzi uczniowie często ponownie sprawdzają swoją pracę, upewniając się, że rozważyli wszystkie możliwości i potwierdzili szczegóły z innymi.

15.Adaptacja do informacji zwrotnej: W sytuacjach, gdy napotykają błędy lub nieprawidłowe odpowiedzi, uczniowie dostosowują swoje podejście na podstawie informacji zwrotnej od escape roomu (np. zamek się nie otwiera lub zagadka pozostaje nierozwiązana). Wykazują elastyczność, szybko zmieniając swoje myślenie lub metodę.

16.Zachęcanie i wspieranie rówieśników: Uczniowie wspierają się nawzajem, oferując pomoc, gdy ktoś ma trudności, lub chwalą kolegów za ich pomysły i wkład, co odzwierciedla szacunek dla pracy zespołowej.

17.Zarządzanie czasem: W miarę zbliżania się końca czasu uczniowie często monitorują jego upływ, wykazując poczucie pilności poprzez przyspieszenie działań i priorytetowe traktowanie zadań, aby maksymalnie zwiększyć efektywność.

18.Korzystanie z samoregulacji emocjonalnej: Uczniowie mogą zarządzać frustracją, gdy rozwiązanie nie działa lub postęp jest wolny. Można zaobserwować, jak uspokajają siebie lub innych, wykazując cierpliwość i wytrwałość.

19.Refleksja nad błędami: Po próbie nieudanego rozwiązania uczniowie mogą omawiać, co poszło nie tak, analizować swoje błędy i dostosowywać podejście, pokazując naukę na zasadzie prób i błędów.

20.Sprawdzanie informacji: Uczniowie weryfikują swoje odpowiedzi lub wskazówki w kontekście tego, co już zostało rozwiązane, upewniając się, że uwzględnili wszystkie elementy escape roomu przed dalszym działaniem.

Komentarz dydaktyczny

Działania nauczyciela	• Nauczyciele powinni zachęcać do współpracy, organizując zadania i aktywności grupowe, które wymagają pracy zespołowej. Powinni nauczyć uczniów, jak skutecznie komunikować się, rozwiązywać problemy wspólnie i szanować pomysły innych. • Działać jako mediator, gdy pojawią się konflikty podczas pracy grupowej, pomagając uczniom rozwiązać problemy, jednocześnie wspierając ducha współpracy. • Podstawową rolą nauczyciela jest ułatwianie procesu nauki, kierowanie uczniami ku zrozumieniu pojęć i rozwijaniu umiejętności. Zamiast po prostu przekazywać wiedzę, nauczyciele zachęcają uczniów do odkrywania, zadawania pytań i myślenia krytycznego. • W takich aktywnościach jak escape room, nauczyciel staje się przewodnikiem, udzielając wsparcia bez rozwiązywania problemów za uczniów, promując samodzielność.
Wskazówki dotyczące zarządzania klasą	Skuteczne zarządzanie klasą wymaga ustalania jasnych oczekiwań, utrzymywania spójności oraz tworzenia pozytywnego, pełnego szacunku środowiska nauki. Rola nauczyciela wykracza poza nauczanie, obejmując wsparcie, doradztwo i budowanie relacji. Kiedy uczniowie czują się szanowani, upoważnieni i zaangażowani, są bardziej skłonni do wzięcia odpowiedzialności za swoje zachowanie i aktywnego uczestnictwa w swoim procesie nauki. Pozytywne środowisko nauki: Zachęcaj do pozytywnych zachowań, chwaląc wysiłki, podkreślając sukcesy i utrzymując pozytywne nastawienie. Kultura szacunku i wzajemnego wsparcia sprawia, że uczniowie czują się bezpieczni i doceniani. Stosuj proaktywne strategie, takie jak powitania przy drzwiach, budowanie relacji i sprawdzanie emocjonalnego stanu uczniów, aby budować zaufanie. Aktywne angażowanie uczniów: Wprowadź strategie aktywnego uczenia się, takie jak praca w grupach, dyskusje, zajęcia praktyczne i nauczanie rówieśnicze, aby utrzymać zaangażowanie uczniów. Kiedy uczniowie są zaangażowani, mniej prawdopodobne jest, że będą rozproszeni lub będą przeszkadzać. Wprowadzenie praktyk naprawczych: Zamiast polegać wyłącznie na karach, wdrażaj praktyki naprawcze, takie jak refleksje grupowe, sesje rozwiązywania konfliktów i mediacja rówieśnicza, aby wspierać szacunek i odpowiedzialność. To podejście pomaga uczniom zrozumieć wpływ ich działań i zachęca ich do naprawienia wyrządzonych szkód.
Wskazówki dotyczące różnicowania uczniów	Zadania w pokoju zagadek zostały starannie zaprojektowane z naturalną dyferencjacją, zapewniając, że każdy uczeń, niezależnie od swoich umiejętności czy stylu uczenia się, może wziąć udział i odnieść sukces. Takie podejście pozwala na elastyczność i inkluzyjność, gdzie uczniowie mogą angażować się w zadania na różnych poziomach trudności, w zależności od swoich zainteresowań i mocnych stron. Inkluzyjność: Każdy uczeń ma szansę odnieść sukces i poczuć się doceniony za swoje unikalne wkłady. Zaangażowanie: Umożliwienie uczniom głębszego zanurzenia się w zadaniach zgodnie z ich zainteresowaniami zwiększa motywację i rozwija miłość do nauki. Wzmocnienie: Uczniowie zyskują pewność siebie w swoich umiejętnościach, rozwiązując problemy w sposób odpowiadający ich stylowi uczenia się. Współpraca: Interakcje z rówieśnikami zachęcają do uczenia się od siebie nawzajem, poprawiając inteligencję społeczną i dynamikę grupy. Myślenie krytyczne: Elastyczność zadań zachęca uczniów do angażowania się w wyższy poziom myślenia, zmuszając ich do analizowania, syntetyzowania i oceniania rozwiązań.

Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych (patrz Załącznik A).

Arkusze „Wprowadzenie dla nauczyciela” (pdf, patrz Załącznik A).

Oto trzy linki do trzech cyfrowych prezentacji pokoju zagadek:

Angielski (Hasło 4995).

<https://view.genially.com/66fe94126a91e240720bc21c/interactive-content-englishthe-chaotic-classroom>

Temat 2: Świadomość ekologiczna

ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA

Opis dla nauczyciela	
Wiek uczniów	4 klasa (9/10 lat)
Autorzy materiałów	Donika Kola, Henrik Möller, Janette Forthuber, Wiktoria Nowak, Charlotte Steinhof
Czas realizacji tematu	45 minuty
Niezbędne pomoce dydaktyczne	Materiał graficzny • https://cdn.pixabay.com/photo/2022/11/26/08/27/plastic-waste-7617451_1280.jpg • https://pixabay.com/static/frontend/3c346409d336d5f09_a7f.svg • https://cdn.pixabay.com/photo/2013/07/13/11/57/sign-159041_1280.png Materiały video: • Zanieczyszczenie wody tworzywami sztucznymi: https://www.youtube.com/watch?v=uvcleXH_GF8 • Znaczenie drzew: https://www.youtube.com/watch?v=zarll9bx6FI • Recykling i segregacja śmieci: https://m.youtube.com/watch?v=6jQ7y_qQYUA&pp=ygUadHJhc2ggc2VncmVnYXRpb24gZm9yIGtpZHM%3D • Oszczędzanie wody: https://www.youtube.com/watch?v=nTcFXJTOFsc
Zastosowane metody	• Burza mózgów • Dyskusja • Praca w grupach (puzzle grupowe)
Tematy pokrewne	• Empatia • Odpowiedzialność • Zanieczyszczenie plastikiem • Zużycie energii • Wzajemne relacje między ludźmi a środowiskiem

Opis wartości, której poświęcone są materiały dydaktyczne

Świadomość ekologiczna obejmuje zrozumienie kwestii ekologicznych i umiejętność poruszania się w środowisku społecznym. Obejmuje ona ochronę zasobów i znaczenie różnorodności biologicznej, a także umiejętności społeczne w zakresie komunikacji i współpracy. W klasie uczniowie mogą uczyć się poprzez projekty dokonywania wyborów przyjaznych dla środowiska i interakcji z szacunkiem, co wzmacnia zarówno indywidualną odpowiedzialność, jak i poczucie wspólnoty.

Cele kształcenia i kompetencje

Cel lekcji	Uczniowie będą w stanie zidentyfikować proste problemy środowiskowe i omówić możliwe rozwiązania: • zrozumieć, czym jest ekologia • zrozumieć wzajemne relacje między ludźmi a środowiskiem • poznać konsekwencje ignorowania natury • rozwinąć świadomość ochrony środowiska • wyjaśnić dzieciom, dlaczego powinniśmy być odpowiedzialni za środowisko i jakie działania należy podjąć
Wiedza	Uczniowie zdobywają wiedzę na temat radzenia sobie z różnymi opiniami oraz rozumieją skutki swoich własnych działań.
Umiejętności	• (samo)refleksja • umiejętność doskonalenia własnych działań • wymiana różnych perspektyw
Postawy	Wykazywanie zainteresowania środowiskiem ekologicznym w celu obserwowania konsekwencji postawy szacunku w porównaniu z postawą ignorancji oraz przekonanie o znaczeniu brania odpowiedzialności za swoje otoczenie.

Powiązanie z programami nauczania

Niemiecki system edukacji	Przedmiot „Nauki ogólne” dotyczy różnych aspektów naszego środowiska. • Zwierzęta i rośliny w ich siedliskach: Rozpoznanie znaczenia zasobów naturalnych dla ludzi, zwierząt i roślin oraz refleksja nad wykorzystaniem tych zasobów, a także wpływem zanieczyszczenia środowiska. • Zjawiska naturalne: Wyjaśnienie odpowiedzialnego korzystania z wody z perspektywy zrównoważonego rozwoju i określenie osobistych zachowań mających zastosowanie w życiu codziennym.
Polski system edukacji	Cała sekcja w biologii zatytułowana „Ekologia i Ochrona Środowiska” obejmuje tematy takie jak: • Odnawialne i nieodnawialne źródła energii: Propozycje racjonalnego zarządzania tymi zasobami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. • Zagrożenia dla środowiska naturalnego: Wpływ działalności ludzkiej na środowisko oraz strategie walki z tymi zagrożeniami.
Norweski system edukacji	Główne tematy: • Zrównoważone zarządzanie zasobami: Zrozumienie odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii oraz promowanie ich racjonalnego wykorzystania zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. • Wyzwania środowiskowe i rozwiązania: Identyfikacja zagrożeń dla środowiska spowodowanych działalnością ludzką oraz badanie sposobów ich rozwiązania i łagodzenia. Powiązany przedmiot: • Naturfag (Nauki przyrodnicze)

Komentarz dydaktyczny

Podstawowa idea	Uczenie empatii wobec otoczenia polega na rozwijaniu świadomości, zrozumienia i głębszej więzi emocjonalnej z ludźmi, przyrodą i środowiskiem. Lekcja koncentruje się na pomocy uczniom w rozwijaniu świadomości, zrozumienia oraz głębszej więzi emocjonalnej ze światem wokół nich. Obejmuje to: Świadomość • Rozpoznawanie wzajemnych powiązań między ludźmi, naturą a środowiskiem. • Identyfikowanie, jak działania wpływają na ludzi, zwierzęta i ekosystemy. Zrozumienie • Badanie wyzwań środowiskowych, takich jak zanieczyszczenie, wyczerpywanie zasobów i utrata bioróżnorodności. • Uzyskiwanie wglądu w życie i perspektywy osób najbardziej dotkniętych problemami środowiskowymi. Więź emocjonalna • Wspieranie poczucia troski i odpowiedzialności za wszystkie istoty żyjące. • Kulturowanie poczucia piękna i wartości naturalnego świata. Poprzez takie aktywności jak obserwacja, dyskusja i refleksja, uczniowie nauczą się, jak empatyzować z otoczeniem i podejmować odpowiedzialne działania na rzecz jego ochrony i zrównoważonego rozwoju.
Przewidywany przebieg nauczania	• Świadomość problemów związanych ze zrównoważonym rozwojem: Na koniec lekcji uczniowie będą mieli głębsze zrozumienie problemów związanych ze zrównoważonym rozwojem w kontekście ich otoczenia, takich jak ochrona środowiska, odpowiedzialne korzystanie z zasobów oraz wpływ działalności ludzkiej. • Pozyskiwanie wiedzy: Uczniowie zdobędą wiedzę poprzez współpracę i dyskusje z rówieśnikami, co zachęci ich do dzielenia się pomysłami i perspektywami. Zbiorą również informacje i spostrzeżenia z wyznaczonych części książki lub innych dostarczonych materiałów. • Rozwój umiejętności: Lekcja pomoże uczniom rozwinąć umiejętności myślenia krytycznego, pracy zespołowej oraz efektywnej komunikacji podczas udziału w dyskusjach grupowych i aktywnościach. • Czas na refleksję: Na koniec lekcji uczniowie będą mieli okazję do refleksji indywidualnej lub grupowej nad tym, czego się nauczyli, jak to odnosi się do ich życia i jak mogą działać na rzecz promowania zrównoważonego rozwoju. Te procesy mają na celu stworzenie holistycznego doświadczenia edukacyjnego, które łączy wiedzę, interakcję i introspekcję.

Możliwe do zaobserwowania działania uczniów	Zyskiwanie uwagi i koncentracji: Za pomocą cichego bodźca (np. wizualnego, cichej aktywności lub momentu ciszy) uczniowie są kierowani na skupienie uwagi na temacie lekcji. Aktywowanie wcześniejszej wiedzy: • Uczniowie wymieniają się opiniami, pytaniami i doświadczeniami. • Uczniowie zadają pytania na temat tego, co jest dla nich niejasne, i mówią, co uznali za interesujące. • Dzielą się doświadczeniami, które już posiadają w związku z tematem. • Korzystając z wspólnej definicji, klasa uzyskuje wspólną podstawę do dyskusji. Praca z materiałem i przygotowanie prezentacji: • Uczniowie pracują w grupach, badając dostarczony materiał i identyfikując kluczowe punkty. • Grupy dzielą zadania, aby stworzyć jasną i zorganizowaną prezentację. • Uczniowie przygotowują pomoce wizualne lub prezentacje werbalne, aby przekazać swoje ustalenia. • Każda grupa prezentuje swoje ustalenia klasie, biorąc odpowiedzialność za dokładne poinformowanie rówieśników. Ocena 1: Uczniowie tworzą nowe grupy, w których każdy członek działa jako ekspert w przypisanym temacie. Informują swoich kolegów o tym, czego się nauczyli. Ocena 2: Na koniec lekcji grupy ekspertów dzielą się swoimi ustaleniami podczas sesji plenarnej, a wyniki są omawiane wspólnie.
Działania nauczyciela	• Zaangażowanie uczniów i połączenie lekcji z rzeczywistością: • Uczniowie angażują się w temat lekcji, łącząc go z rzeczywistością i swoimi doświadczeniami. • Ustalenie wspólnego zrozumienia i wspólnej definicji: • Uczniowie opracowują wspólne rozumienie tematu poprzez ustalenie wspólnej definicji. • Praca w zespołach, nauka współpracy i odpowiedzialności: • Uczniowie pracują w grupach, ucząc się współpracy i odpowiedzialności, zbierając informacje i tworząc prezentację, koncentrując się na tym, by ich praca była zrozumiała dla innych. • Prezentowanie jasno i nauka słuchania, wyciąganie kluczowych punktów: • Uczniowie prezentują wyniki w sposób klarowny, ucząc się słuchać innych i wyciągać najważniejsze informacje. Celem jest zapewnienie, że wszyscy uczniowie osiągną wspólne, mierzalne zrozumienie tematu.
Wskazówki dotyczące zarządzania klasą	• Ustalenie jasnych celów komunikowanych uczniom, aby wiedzieli, czego się spodziewać: • Uczniowie zostaną poinformowani o celach lekcji, aby mieli jasność, czego mogą się nauczyć i czego się od nich oczekuje. • Praca grupowa: Podziel klasę na grupy, które będą badały różne problemy środowiskowe i opracowywały demokratyczne rozwiązania. • Rozmowy w grupach ekspertów, cisza: W grupach ekspertów uczniowie będą mieli możliwość skoncentrowania się na badanych zagadnieniach i wymiany pomysłów w ciszy, aby skupić się na głębszym zrozumieniu tematu.

**Wskazówki
dotyczące
różnicowania
uczniów**

- Zachowanie uwagi uczniów na lekcji: Należy utrzymać zaangażowanie uczniów, upewniając się, że ich uwaga jest skupiona na omawianym temacie.
- Rozmowa i refleksja z całą klasą: Na zakończenie lekcji uczniowie będą mieli okazję do dyskusji i wspólnej refleksji nad tym, czego się nauczyli, aby podsumować i ugruntować zdobytą wiedzę.
- Jeśli niektórzy uczniowie mają trudności z mówieniem na temat problemu przedstawionego na obrazkach, nauczyciel zada pytania skłaniające do refleksji.
- Jeśli niektórzy uczniowie potrzebują więcej czasu/pomocy podczas czasu refleksji, nauczyciel zada pytania refleksyjne.
- Jeśli niektórzy uczniowie mają trudności z przygotowaniem swojej wypowiedzi, nauczyciel zada pytania, które pomogą im skupić się na głównych punktach wideo.
- Praca w grupach: Nauczyciel upewni się, że w żadnej grupie wszyscy członkowie nie mają trudności. Uczniowie, którzy pracują szybciej, pomogą tym, którzy potrzebują wsparcia.

Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych (patrz Załącznik B).

- Prezentacja „Świadomość ekologiczna”
- Arkusz „Pytania do dyskusji”

Temat 3: Zrównoważony rozwój i demokracja

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I DEMOKRACJA**Opis dla nauczyciela**

Wiek uczniów	4 klasa (9-10 lat) 5/6 klasa (10/11 lat)
Autorzy materiałów	Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer
Czas realizacji tematu	4 lekcje - po 45 minut
Niezbędne pomoce dydaktyczne	• Tablica • Prezentacja PowerPoint • Arkusze zadań • Plakat (zasady demokracji) • Opiekunowie (nauczyciele, rodzice, stażyści...) • Karty ról • Kalkulator • Tablety
Zastosowane metody	• Formy społeczne: Praca indywidualna, praca w grupach, dyskusja w klasie • Burza mózgów (w celu ustalenia zasad demokracji) • Projekt grupowy
Tematy pokrewne	równość, uczciwość, sprawiedliwość, szacunek

Opis wartości, której poświęcone są materiały dydaktyczne

Materiały dydaktyczne są poświęcone promowaniu wartości zrównoważonego rozwoju w ramach zasad demokratycznych. Zrównoważony rozwój podkreśla odpowiedzialne wykorzystanie zasobów w celu zaspokojenia obecnych potrzeb, nie zagrażając jednocześnie zdolnościom przyszłych pokoleń do zaspokajania własnych potrzeb. Zachęca do odpowiedzialności za środowisko, rozsądnej konsumpcji i społecznej odpowiedzialności. Równocześnie demokracja opiera się na wartościach równości, sprawiedliwości, uczciwości i szacunku dla wszystkich ludzi. Te zasady kierują działaniami i decyzjami społecznymi, aby zapewnić inkluzywność i wspólną odpowiedzialność w rozwiązywaniu globalnych wyzwań.

Materiały dydaktyczne mają na celu inspirowanie uczniów do dostrzegania powiązań między zrównoważonym rozwojem a demokracją. Poprzez refleksję nad własnymi nawykami konsumpcyjnymi i uczestnictwo w wspólnych dyskusjach uczniowie rozwijają zrozumienie, jak wartości demokratyczne – takie jak szacunek, sprawiedliwość i równość – mogą kierować wspólnymi wysiłkami na rzecz zrównoważonej przyszłości. Ostatecznie materiały dydaktyczne promują przekonanie, że zrównoważony rozwój to nie tylko kwestia środowiskowa czy ekonomiczna, ale także demokratyczny obowiązek, kluczowy dla budowania sprawiedliwego i odpornego społeczeństwa.

Cele kształcenia i kompetencje

Cel lekcji	Uczniowie potrafią wyjaśnić i stosować zasady zrównoważonej konsumpcji żywności w ramach środowiska demokratycznego.
Wiedza	• Uczniowie znają zasady zrównoważonej konsumpcji żywności. • Uczniowie wiedzą, jak działać w środowisku demokratycznym.
Umiejętności	• Uczniowie potrafią reflektować nad własnymi nawykami konsumpcyjnymi (w odniesieniu do żywności). • Uczniowie potrafią pracować w zespołach, stosując wartości demokratyczne, przyjmując różne perspektywy, traktując swoich kolegów i koleżanki w sposób sprawiedliwy, równy i z szacunkiem.
Postawy	• Uczniowie potrafią wziąć odpowiedzialność za projekt grupowy. • Uczniowie uważają wartości demokratyczne za kluczowe dla funkcjonowania demokratycznego społeczeństwa.

Powiązanie z programami nauczania

Niemiecki system edukacji	• <i>Refleksja nad decyzjami zakupowymi: uzasadnianie i refleksja nad decyzjami zakupowymi z uwzględnieniem bieżących trendów, zrównoważonego rozwoju ekologicznego i ekonomicznego, cen, dostępnych zasobów oraz aspektów zdrowotnych.</i> • <i>Różnorodność kulturowa i szacunek: rozpoznawanie i szanowanie różnic i podobieństw w obrębie różnych kultur, w tym stylów życia, zwyczajów i orientacji wartościowych.</i> • <i>Przedmiot powiązany: Sachunterricht (nauki przyrodnicze ogólne).</i>
Polski system edukacji	W polskim programie nauczania, cała sekcja biologii koncentruje się na ekologii i ochronie środowiska. "Ekologia i ochrona środowiska"
Polski system edukacji	Promowanie świadomości dotyczącej ekologicznych zachowań, ochrony przyrody i redukcji zanieczyszczeń. Przedmioty powiązane: Naturfag (Nauki przyrodnicze) Sachunterricht (Nauki przyrodnicze ogólne)

Komentarz dydaktyczny

Podstawowa idea	Celem tej lekcji jest nauczanie uczniów podstawowych pojęć związanych z zrównoważonym rozwojem oraz wzmocnienie ich kompetencji w stosowaniu wartości demokratycznych. Nauczyciel wprowadza temat i zachęca uczniów do poszerzenia swojej wiedzy na temat zrównoważonego rozwoju i wartości demokratycznych. Ponadto uczniowie mają za zadanie refleksję nad swoimi własnymi nawykami konsumpcyjnymi oraz rozwijanie umiejętności demokratycznych, takich jak traktowanie kolegów i koleżanek równo, sprawiedliwie, uczciwie i z szacunkiem. Na koniec lekcja ma na celu promowanie przekonania uczniów o znaczeniu zrównoważonego rozwoju w ramach demokratycznego społeczeństwa.
Przewidywany przebieg nauczania	Wprowadzenie (2 lekcje): W pierwszym etapie jednostki nauczyciel wprowadza temat zrównoważonego rozwoju, w tym pojęcie zrównoważonej konsumpcji żywności, oraz zachęca uczniów do refleksji nad własnymi nawykami konsumpcyjnymi związanymi z żywnością. Dodatkowo nauczyciel prowadzi dyskusję klasową, aby omówić i wzmocnić zasady zaangażowania demokratycznego w ich otoczeniu. Projekt (2-3 lekcje): W kolejnym etapie jednostki uczniowie mają za zadanie zaplanowanie bufetu na imprezę szkolną. Każdy uczeń przyjmuje określoną rolę, uwzględniając różne potrzeby i obowiązki. Podczas planowania uczniowie odwiedzają supermarket i projektują bufet, kierując się przypisanymi rolami (np. Menedżer Zrównoważonego Rozwoju, Menedżer Finansowy, Menedżer Komunikacji, Menedżer Żywności, Menedżer Odpadów). Refleksja (1 lekcja): W ostatnim etapie jednostki grupy uczniów prezentują swoje wyniki, udzielają sobie nawzajem informacji zwrotnych oraz omawiają potencjalne ulepszenia w sesji plenarnej. Opcjonalnie, jeśli w przyszłości planowana jest impreza lub wydarzenie szkolne, klasa może przeprowadzić głosowanie na najbardziej odpowiedni, zrównoważony i demokratyczny plan do realizacji.
Możliwe do zaobserwowania działania uczniów	1. Etap (Wprowadzenie): Wprowadzenie: Uczniowie aktywują swoją wcześniejszą wiedzę, są wprowadzeni w temat zrównoważonego rozwoju i omawiają kluczowe informacje z nim związane. Refleksja: Uczniowie indywidualnie zastanawiają się nad swoimi nawykami konsumpcyjnymi związanymi z żywnością i dzielą się swoimi przemyśleniami podczas dyskusji w plenarnej gronie. Ustalanie Zasad: Uczniowie burzą mózgi i proponują zasady, które zapewnią demokratyczną interakcję i współpracę podczas pracy w grupach (i ogólnie). 2. Etap (Projekt Grupowy): Wybór Ról: Uczniowie wspólnie decydują, kto przyjmie którą rolę poprzez demokratyczny proces wyborczy. Planowanie Bufetu na Imprezę Szkolną: Uczniowie odwiedzają supermarket, aby zaobserwować i udokumentować (np. robiąc zdjęcia) dostępne opcje żywnościowe i ich ceny. Następnie planują bufet, uwzględniając następujące aspekty: • Rozdział budżetu • Uwzględnienie różnych potrzeb dietetycznych (np. wegańskie, wegetariańskie, ograniczenia religijne, alergie pokarmowe) • Wybór artykułów spożywczych z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju • Skuteczna komunikacja i wspieranie współpracy w zespole • Odpowiedzialne podejście do marnotrawstwa żywności (np. minimalizowanie opakowań, unikanie resztek)

Możliwe do zaobserwowania działania uczniów	3. Etap (Refleksja): Prezentacje uczniów: Uczniowie prezentują swoje wyniki i udzielają sobie nawzajem konstruktywnej informacji zwrotnej. Wybory: Klasa wspólnie głosuje, aby zdecydować, który plan zostanie wdrożony.
Działania nauczyciela	I Etap (Wprowadzenie) 1. Lekcja 1. Tworzenie mapy myśli: Uczniowie zaczynają od stworzenia mapy myśli na podstawie swojej istniejącej wiedzy, która następnie zostaje rozszerzona o nowe informacje w trakcie lekcji. 2. Refleksja nad własnymi nawykami konsumpcyjnymi: Nauczyciel przekazuje kartę pracy zawierającą pytania refleksyjne, które uczniowie mogą wykorzystać do zastanowienia się nad swoimi nawykami konsumpcyjnymi (Karta pracy 1). 3. Definicja zrównoważonego rozwoju: Nauczyciel przedstawia prezentację (PPP), zawierającą definicję oraz znaczenie zrównoważonego rozwoju w ramach demokratycznego społeczeństwa, a następnie omawia temat w plenarnym gronie. 2. Lekcja 4. Powtórzenie: Nauczyciel pyta uczniów, co zapamiętali z poprzedniej lekcji i łączy temat z zagadnieniem demokracji oraz wartości demokratycznych. 5. Dyskusja o zasadach demokratycznych: Nauczyciel omawia zasady klasy i wspólnie z uczniami podkreśla najważniejsze wartości, które będą istotne przy pracy nad projektem grupowym w demokratyczny sposób. II Etap (Projekt Grupowy) 1. Lekcja 1. Prezentacja ról: Nauczyciel przedstawia karty ról i szczegółowo wyjaśnia, co każda rola musi uwzględnić. 2. Podział na grupy: Nauczyciel dzieli klasę na grupy po 5 osób (nauczyciel decyduje, kto należy do której grupy). 3. Rozdanie kart ról: Nauczyciel prosi uczniów o przydzielenie kart ról wśród członków grupy. 4. Rozpoczęcie pracy w grupach: Nauczyciel zachęca uczniów do rozpoczęcia planowania bufetu, wypełniając wcześniej przygotowaną kartę pracy i opracowując wstępny/szkicowy koncept bufetu (Karta pracy 2). 2. i 3. Lekcja Wycieczka do supermarketu: Nauczyciel organizuje wycieczkę, podczas której uczniowie mogą robić zdjęcia artykułów spożywczych oraz ich cen. Zakończenie planu: Nauczyciel prowadzi uczniów w finalizowaniu planu bufetu, odpowiada na otwarte pytania itp. III Etap (Projekt Grupowy) 1. Lekcja 1. Prezentacja planów: Nauczyciel prosi uczniów o zaprezentowanie swoich planów, korzystając z przygotowanych kart pracy. 2. Refleksja nad planami: Nauczyciel pyta uczniów o ich opinię na temat różnych koncepcji (z naciskiem na przestrzeganie zasad demokratycznych). 3. Głosowanie: Nauczyciel prowadzi głosowanie na najbardziej odpowiednią, zrównoważoną i demokratyczną koncepcję, którą uczniowie będą mogli zrealizować.

Wskazówki dotyczące zarządzania klasą	• Ustawianie stolików grupowych • Krótko powtórz zasady zachowania się w supermarkecie. • Poproś rodziców o bycie opiekunem w supermarkecie (po jednym dla każdej grupy). Powiedz im, aby pozwolili uczniom pracować samodzielnie • Powtórzenie zasad prezentacji • Poprowadź informację zwrotną tak, aby każdy otrzymał pozytywną i konstruktywną informację zwrotną.
Wskazówki dotyczące różnicowania uczniów	• Zróżnicowanie refleksji: Jeśli poszczególni uczniowie potrzebują dodatkowej pomocy w zastanowieniu się nad swoim nawykiem konsumpcyjnym, nauczyciel może podać pytania do refleksji. • Różnicowanie w supermarkecie: Dla uczniów, którzy nie są w stanie obliczyć cen żywności, nauczyciel może zapewnić kalkulator. • Zróżnicowanie dla przydzielonych ról: Uczniom, którzy nie rozumieją, na czym polega ich rola, nauczyciel może udzielić dodatkowych wskazówek i wyjaśnień. • Zróżnicowanie w planowaniu bufetu: W przypadku grup, które mają trudności z planowaniem bufetu, nauczyciel może podać kilka słów kluczowych i zapewnić wsparcie organizacyjne w procesie planowania.

Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych (patrz Załącznik C).

- Prezentacja „Zrównoważona żywność”
- Arkusz zadań 1
- Arkusz zadań 2
- Zasady demokracji
- Karty ról

Temat 4: Wolność

WOLNOŚĆ

Opis dla nauczyciela	
Wiek uczniów	klasa 4 (9-10 lat)
Autorzy materiałów	Hanna Glanz, Adelheid Walser, Ronja Kreidler, Dominika Matyja, Nina Weiblen
Czas realizacji tematu	3-4 lekcje
Niezbędne pomoce dydaktyczne	• Duże arkusze do pracy grupowej • Arkusze dla każdej grupy • Piłka • Tablica • Szpilki lub magnesy • Duży wydruk kontraktu klasowego • Ołówki
Zastosowane metody	• Procesy twórcze • Głosowanie • Prezentacja • Burza mózgów • Latarka
Tematy pokrewne	• Prawa i obowiązki • Globalne perspektywy wolności • Świadomość obywatelska

Opis wartości, której poświęcone są materiały dydaktyczne
Wolność w szkołach jest kluczowa dla rozwijania krytycznego myślenia, empatii i odpowiedzialności obywatelskiej. Zrozumienie zasad wolności pomaga uczniom docenić swoje prawa i znaczenie szanowania wolności innych. W kontekście edukacji wolność nie dotyczy tylko autonomii jednostki, ale także tworzenia bezpiecznego i inkluzywnego środowiska, w którym różnorodne pomysły i perspektywy mogą rozwijać się. Szkoły pełnią rolę mikrokosmosów społeczeństwa, w których uczniowie uczą się, jak równoważyć swoje indywidualne wolności z odpowiedzialnością zbiorową. Zachęcanie do wolności myślenia, wyrażania opinii i podejmowania decyzji pomaga uczniom rozwijać swoją unikalną tożsamość, przejąć odpowiedzialność za własne uczenie się i stać się aktywnymi, świadomymi obywatelami.

Cele kształcenia i kompetencje

Cel lekcji	Uczniowie starają się zdefiniować, czym jest wolność, nie tylko jako brak ograniczeń, ale jako zdolność podejmowania decyzji przy jednoczesnym szanowaniu innych. Uczniowie rozumieją, że zasady i obowiązki są niezbędne do zachowania wolności, zapewniając równowagę między indywidualną swobodą a harmonią społeczną. Uczniowie badają pojęcie wolności w swoim codziennym życiu, dostrzegając, jak zasady kształtują ich zdolność do życia w zgodzie i wolności w różnych społecznościach.
Wiedza	- definicja wolności - znaczenie praw i obowiązków
Umiejętności	- efleksja nad osobistym rozumieniem wolności, łączenie jej z rzeczywistymi przykładami w domu, szkole i społeczeństwie. - krytycznego myślenia, analizowania tego, czego wymaga funkcjonalne społeczeństwo i równoważenia praw z obowiązkami.
Postawy	- Promowanie pracy zespołowej i dialogu poprzez zajęcia grupowe, podczas których uczniowie uczą się słuchać perspektyw innych i negocjować wspólne rozwiązania. - Uczniowie aktywnie uczestniczą w kształtowaniu kontraktu klasowego, wspierając poczucie własności i odpowiedzialności za zasady, które wspólnie tworzą.

Powiązanie z programami nauczania

Niemiecki system edukacji	Wdrażane w ogólnych zajęciach z zakresu Demokracji i Społeczeństwa: Wolność wyrażania opinii i podejmowania decyzji w środowisku szkolnym. Promowanie wolności definiowania swojej tożsamości i wyrażania indywidualności, w tym różnorodności tożsamości płciowych i równości. Uznawanie wolności życia zgodnie ze swoimi przekonaniami, kulturą lub orientacją, przy jednoczesnym szacunku dla praw innych do czynienia tego samego. Powiązany przedmiot: Sachunterricht.
Polski system edukacji	Edukacja obywatelska jest ważną częścią polskiego programu nauczania. Uczenie uczniów o ich prawach i wolnościach jako obywateli, w tym o prawie do wyrażania opinii, zgromadzeń i uczestniczenia w procesach podejmowania decyzji. Zrozumienie wolności jako prawa i odpowiedzialności – podejmowania inicjatywy, wyrażania indywidualnych interesów i szacunku dla wolności innych w społeczeństwie. Nauka o znaczeniu wolności w systemie demokratycznym, w tym o wolności słowa, równości i rządach prawa. Powiązany przedmiot: Edukacja obywatelska.
Norweski system edukacji	Podkreślanie wolności aktywnego uczestniczenia w procesach demokratycznych, takich jak samorządy uczniowskie i podejmowanie decyzji, przy jednoczesnym zachęcaniu do otwartego dialogu i równości. Promowanie osobistej wolności wyrażania tożsamości, płci i indywidualności w wspierającym i inkluzywnym środowisku. Uznawanie wolności przyjmowania różnorodności kulturowej i prawa do równości, jednocześnie wspierając szacunek dla różnych perspektyw i wartości. Powiązany przedmiot: Samfunnsfag.

Komentarz dydaktyczny

Podstawowa idea	Definiowanie wolności polega na zrozumieniu jej jako czegoś więcej niż tylko braku ograniczeń; obejmuje to zdolność do podejmowania wyborów. Uczniowie uczą się, że zasady i odpowiedzialności są kluczowe dla zachowania wolności, zapewniając równowagę między indywidualną wolnością a społeczną harmonią.
Przewidywany przebieg nauczania	I. Burza mózgów (15 min), Arkusz roboczy: „Procesy uczenia się lekcji” Uczniowie dzielą się swoją indywidualną definicją pojęcia „wolność” w 1–2 zdaniach. Uczniowie rozszerzają swoje rozumienie wolności. II. Tworzenie indywidualnych krajów (40 min) Uczniowie wyobrażają sobie swój własny „kraj wolności” (arkusz roboczy: „Notatka na tablicy do tworzenia indywidualnych krajów”). Zastanawiają się, co jest potrzebne, aby społeczeństwo funkcjonowało prawidłowo. Myślą o tym, co uważają za ważne dla swojej indywidualnej wolności. Określają 5 praw i 5 obowiązków dla swoich wyimaginowanych krajów (arkusze robocze: „Obowiązki wszystkich mieszkańców:”, „Prawa wszystkich mieszkańców:”). III. Prezentacja (20 min) Uczniowie zastanawiają się nad wynikami pracy innych grup. Zadają pytania (np. „Dlaczego wybraliście to prawo?”). Grupy podają powody wyboru praw i obowiązków. IV. Dyskusja (15 min) Porównanie praw i obowiązków swoich wyimaginowanych krajów z prawami i obowiązkami w rzeczywistości, w której żyją. Refleksja nad znaczeniem praw i obowiązków w społeczeństwie. V. Kontrakt klasowy (25 min) Zastanawianie się nad indywidualnymi potrzebami, które są ważne, aby funkcjonować w wolności w społeczności klasowej (np. „Czego potrzebujesz osobiście?”). Uzgadniają 5 zasad dla swojej klasy (arkusz roboczy: „Kontrakt klasowy”).
Możliwe do zaobserwowania działania uczniów	I. Burza mózgów Uczniowie rzucają piłkę do siebie, odpowiadając na pytanie: „Co oznacza dla ciebie wolność?” II. Tworzenie indywidualnych krajów Uczniowie rysują kontury krajów, które sobie wyobrażają, na kartce papieru. Rysują, z czego chcieliby, aby składały się ich własne kraje (np. szpital, sklepy, farmy, ludzie pomagający sobie nawzajem, dzieci grające w piłkę, itd.) III. Prezentacja Uczniowie przedstawiają efekty swojej pracy grupowej: plakat z krajem oraz arkusz roboczy z prawami i obowiązkami. IV. Dyskusja Uczniowie podają przykłady praw i obowiązków, które znają. V. Kontrakt klasowy Uczniowie podpisują kontrakt.

Komentarz dydaktyczny

Działania nauczyciela	I. Burza mózgów Nauczyciel wprowadza temat lekcji. Daje uczniom piłkę. Pisze ich pomysły na tablicy (mapa myśli). II. Tworzenie indywidualnych krajów Nauczyciel daje instrukcje. Nauczyciel rozdaje kartki papieru. Nauczyciel wspiera uczniów podczas zadania i odpowiada na pytania. III. Prezentacja Nauczyciel kieruje procesem prezentacji. Nauczyciel słucha i komentuje prezentacje uczniów o ich krajach. IV. Dyskusja Nauczyciel prowadzi dyskusję na temat praw i obowiązków, porównując wyimaginowane kraje uczniów z rzeczywistością, w której żyją. Nauczyciel podaje przykłady i słucha pomysłów uczniów. V. Kontrakt klasowy Nauczyciel pomaga uczniom w stworzeniu zasad i zapisuje je. Nauczyciel pyta, czy wszyscy są zadowoleni z kontraktu. Nauczyciel również podpisuje kontrakt. Nauczyciel wiesza kontrakt na drzwiach klasy.
Wskazówki dotyczące zarządzania klasą	I. Burza mózgów Koło siedzące II. Tworzenie indywidualnych krajów Praca grupowa (4 lub 5 uczniów) Uczniowie mogą wybrać własną przestrzeń do pracy (podłoga, stół itp.) III. Prezentacja Koło siedzące IV. Dyskusja Koło siedzące V. Kontrakt klasowy Koło siedzące
Wskazówki dotyczące różnicowania uczniów	Wskazówki dotyczące kart za planszą.

Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych (patrz Załącznik D).

- Karta pracy: „Procesy uczenia się lekcji”
- Karta pracy: „Notatka na tablicy do tworzenia indywidualnych krajów”
- Karta pracy: „Obowiązki wszystkich mieszkańców.”
- Karta pracy: „Prawa wszystkich mieszkańców.”
- Karta pracy: „Kontrakt klasowy”

3. ZAŁĄCZNIKI

3.1 Załącznik A.

Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych na ten temat

Szacunek w klasie

- Arkusz ćwiczeń „Wprowadzenie dla nauczyciela”
- Prezentacja „Chaotyczna klasa”

<https://view.genially.com/66fe94126a91e240720bc21c/interactive-content-englischthe-chaotic-classroom>
(Password 4995)

Wprowadzenie dla nauczyciela

To lekcja typu escape room. Celem jest stworzenie zasad klasowych.

Uczniowie są podzieleni na cztery grupy, z których każda rozwiązuje zadanie.

Rozwiązanie prowadzi do kodu, którego można użyć do otwarcia skrzynki.

W zależności od ustaleń nauczyciela, pudełko to może zawierać arkusz z nagłówkiem „Zasady obowiązujące w klasie”.

Aby się do tego przygotować, należy wydrukować odpowiednie materiały, wyciąć je i podzielić na cztery różne koperty oznaczone odpowiednim symbolem grupy.

Prezentacja (link poniżej) poprowadzi użytkownika przez całą procedurę.

Po zajęciach w escape roomie uczniowie omawiają zasady klasowe, które chcieliby wprowadzić w swojej klasie.

Poprzednio wykonane zadania powinny zostać uwzględnione w tej dyskusji.

Można je nazwać na przykład:

1. „Każdy ma prawo do nauki bez zakłóceń”.
2. „Traktuj wszystkich z życzliwością i pomagaj sobie nawzajem”.
3. „Dbaj o materiały szkolne i pozostawiaj pomieszczenie czyste i uporządkowane”.
4. „Przybывaj na czas i bądź przygotowany ze wszystkimi niezbędnymi materiałami”.

Podział na grupy:

Uczniowie zostają podzieleni na cztery grupy.

Przykład: Na siedzeniach uczniów rozłożona jest równa liczba symboli (prostokąt, serce, trójkąt, gwiazda). Są oni podzieleni na grupy według tych symboli.

Lub: W kalendarzu urodzin uczniowie, którzy mają być w grupie, są oznaczeni odpowiednimi symbolami.

Zadanie 1 krzyżówka: „Każdy ma prawo do nauki bez zakłóceń”.

Symbol: prostokąt. Numer kodu: 4

Zadanie 2 Domino: „Traktuj wszystkich z życzliwością i pomagaj sobie nawzajem”.

Symbol: serce. Numer kodu: 9

Zadanie 3 gwiazdne puzzle: „Dbaj o materiały szkolne i zostawiaj pokój czysty i uporządkowany”.

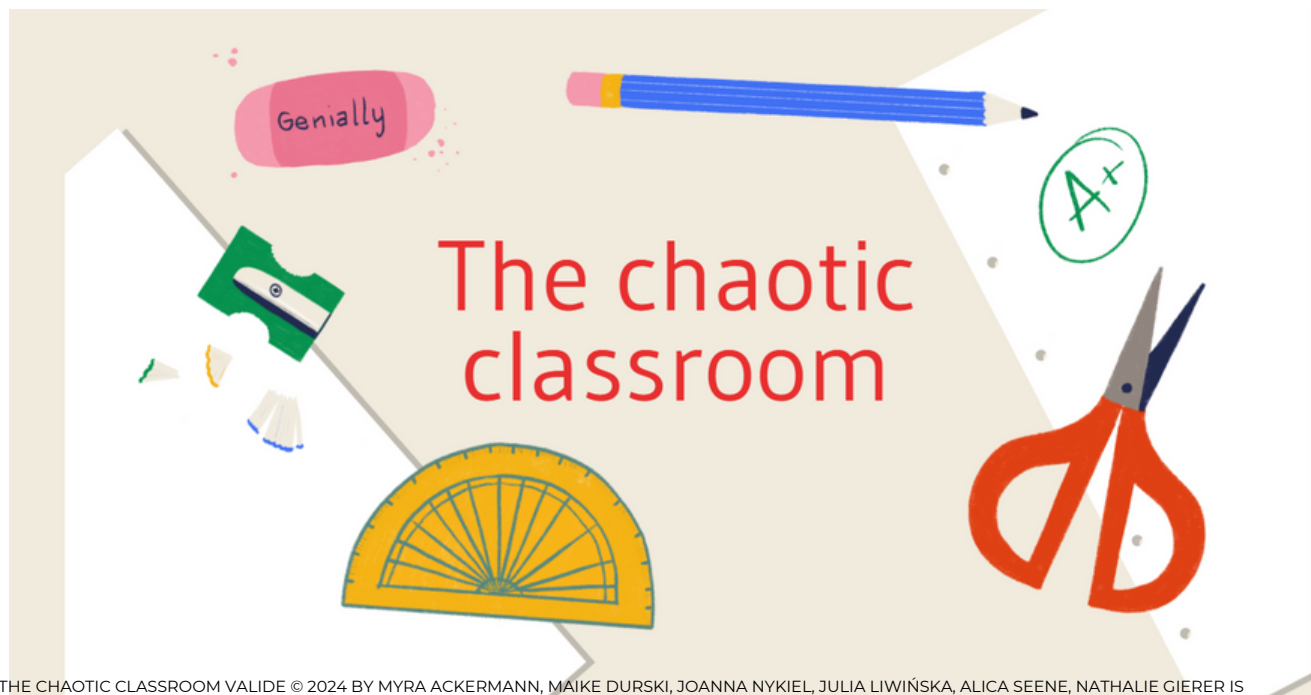
Symbol: trójkąt. Numer kodu: 9

Zadanie 4 obrazki: „Przychodź na czas i bądź przygotowany ze wszystkimi niezbędnymi materiałami”.

Symbol: gwiazdka. Numer kodu: 5

Presentation “Chaotyczna klasa szkolna”

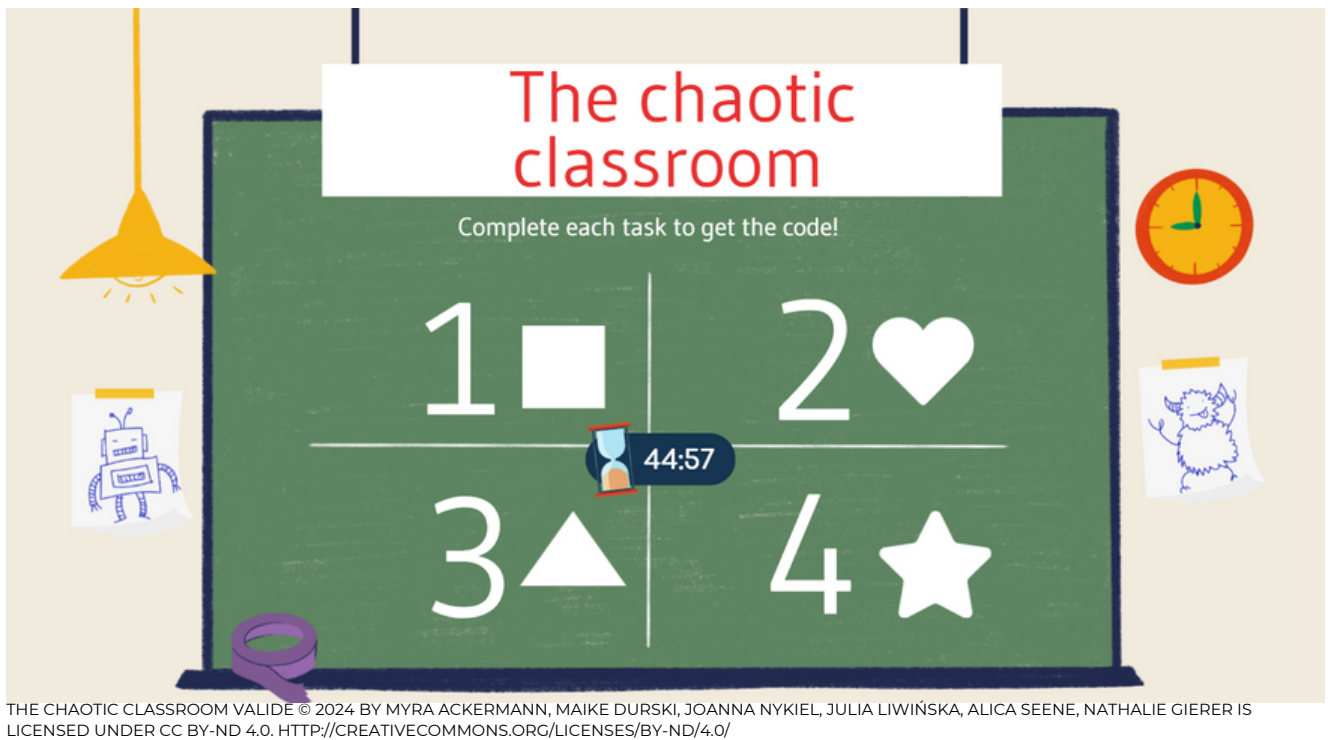
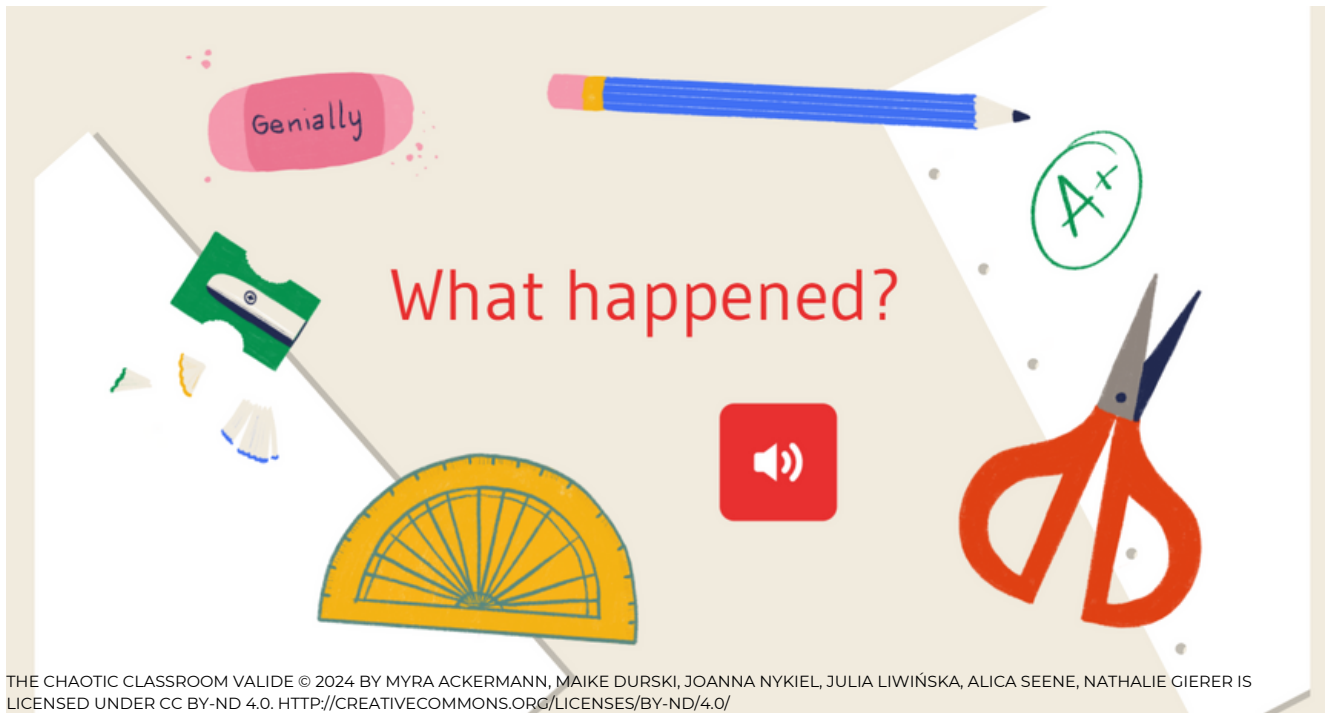
<https://view.genially.com/66fe94126a91e240720bc21c/interactive-content-englishthe-chaotic-classroom>
(Password 4995)

THE CHAOTIC CLASSROOM VALIDE © 2024 BY MYRA ACKERMANN, MAIKE DURSKEI, JOANNA NYKIEL, JULIA LIWIŃSKA, ALICA SEENE, NATHALIE GIERER IS LICENSED UNDER CC BY-ND 4.0. [HTTP://CREATIVECOMMONS.ORG/LICENSES/BY-ND/4.0/](http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/)

THE CHAOTIC CLASSROOM VALIDE © 2024 BY MYRA ACKERMANN, MAIKE DURSKEI, JOANNA NYKIEL, JULIA LIWIŃSKA, ALICA SEENE, NATHALIE GIERER IS LICENSED UNDER CC BY-ND 4.0. [HTTP://CREATIVECOMMONS.ORG/LICENSES/BY-ND/4.0/](http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/)

THE CHAOTIC CLASSROOM VALIDE © 2024 BY MYRA ACKERMANN, MAIKE DÜRSKI, JOANNA NYKIEL, JULIA LIWIŃSKA, ALICA SEENE, NATHALIE GIERER IS LICENSED UNDER CC BY-ND 4.0. [HTTP://CREATIVECOMMONS.ORG/LICENSES/BY-ND/4.0/](http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/)

Genially

3.2 Załącznik B.

Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych na ten temat
Świadomość ekologiczna

- Prezentacja „Świadomość ekologiczna”
- Arkusz „Pytania do dyskusji”

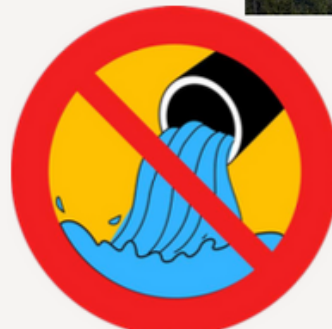
GROUP 2: WIKTORIA NOWAK, DONIKA KOLA, CHARLOTTE STEINHOF,
HENRIK MÖLLER & JANETTE FORTHUBER

Environmental Awareness ValiDE © 2024 by Wiktoria Nowak, Donika Kola, Charlotte Steinhof, Henryk Möller, Janette Forthuber is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

Picture for the silent impuls

10/3/2024

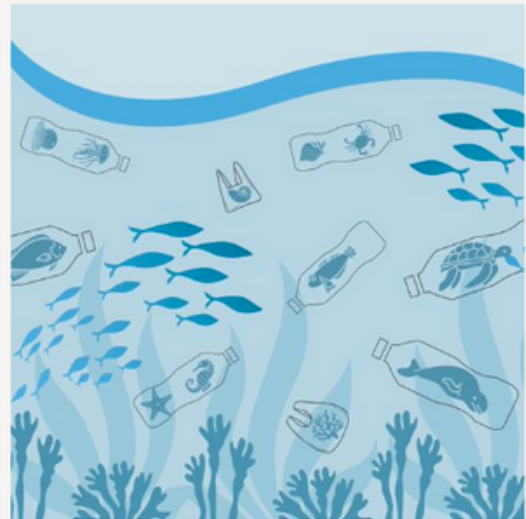

3

Environmental Awareness ValiDE © 2024 by Wiktoria Nowak, Donika Kola, Charlotte Steinhof, Henryk Möller, Janette Forthuber is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

Questions - Plastic pollution in water

- How does plastic come into the ocean?
- What forms of water pollution are there?
- How can we prevent water pollution?

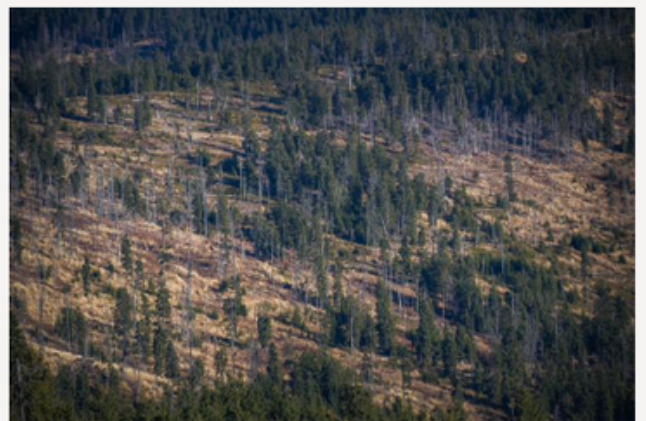
10/3/2024

Environmental Awareness ValiDE © 2024 by Wiktoria Nowak, Donika Kola, Charlotte Steinhof, Henryk Möller, Janette Forthuber is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

5

Questions - The importance of plants

- What's the important of plants?
- What role do trees play in different urban plans?
- Why can't we keep all the plants?

10/3/2024

Environmental Awareness ValiDE © 2024 by Wiktoria Nowak, Donika Kola, Charlotte Steinhof, Henryk Möller, Janette Forthuber is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

6

Questions - Recycling and trash segregation

- What does recycling mean?
- What things can be recycled and what can you contribute?
- Why is it important to recycle?

10/3/2024

7

Environmental Awareness ValiDE © 2024 by Wiktoria Nowak, Donika Kola, Charlotte Steinhof, Henryk Möller, Janette Forthuber is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

Questions – Water and waste

- Where do we waste water?
- What problems do we face regarding the water pollution?
- How can we save water?

10/3/2024

8

Environmental Awareness ValiDE © 2024 by Wiktoria Nowak, Donika Kola, Charlotte Steinhof, Henryk Möller, Janette Forthuber is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

References

https://www.youtube.com/watch?v=uvcleXH_GF8

<https://www.youtube.com/watch?v=zarll9bx6FI>

https://m.youtube.com/watchv=6jQ7y_qQYUA&pp=ygUadHJhc2ggc2VncmVnYXRpb24gZm9yIGtpZHM%3D

<https://www.youtube.com/watch?v=nTcFXJT0Fsc>

https://cdn.pixabay.com/photo/2022/11/26/08/27/plastic-waste-7617451_1280.jpg

<https://pixabay.com/static/frontend/3c346409d336d5f09a7f.svg>

<https://pixabay.com/static/frontend/3c346409d336d5f09a7f.svg>

https://cdn.pixabay.com/photo/2013/07/13/11/57/sign-159041_1280.png

10/3/2024

8

Environmental Awareness ValiDE © 2024 by Wiktoria Nowak, Donika Kola, Charlotte Steinhof, Henryk Möller, Janette Forthuber is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

Arkusz ćwiczeń „Pytania do dyskusji”

Zanieczyszczenie plastikiem w wodzie:

- W jaki sposób plastik dostaje się do oceanu?
- Jakie są formy zanieczyszczenia wody?
- Jak możemy zapobiegać zanieczyszczeniu wody?

Znaczenie roślin:

- Jakie znaczenie mają rośliny?
- Jaką rolę odgrywają drzewa w różnych planach urbanistycznych?
- Dlaczego nie możemy zachować wszystkich roślin?

Recykling i segregacja śmieci:

- Co oznacza recykling?
- Jakie rzeczy można poddać recyklingowi i co można do niego wnieść?
- Dlaczego recykling jest ważny?

Woda i odpady:

- Gdzie marnujemy wodę?
- Jakie problemy napotykamy w związku z zanieczyszczeniem wody?
- Jak możemy oszczędzać wodę?

3.3 Załącznik C.

Praktyczne przykłady materiałów edukacyjnych na ten temat

Zrównoważony rozwój i demokracja

- Prezentacja „Zrównoważona żywność”
- Karta pracy 1
- Karta pracy 2
- Zasady demokracji
- Karta ról

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

AND NOW IT'S YOUR TURN

Task

Please reflect on your own (food) consumption habits by answering the questions on task sheet Nr. 1

After finishing your reflection we will discuss your ideas in plenary

Task sheet Nr. 1

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

SUSTAINABILITY – DEFINITION

(Climate, 2022; lpb bw, 2022)

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

REPETITION

What do you remember from our last lesson?

Let's collect some ideas on the blackboard

- How can we define sustainability?
- What are the different dimensions of sustainability?
- Why is sustainability important for a democratic society?

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

LET'S DISCUSS DEMOCRATIC RULES AND VALUES

RESPECT

We respect each other and listen to different ideas.

FAIRNESS

We give everyone an equal chance and don't play favourites.

EQUALITY

We treat everyone the same, no matter who they are.

JUSTICE

We make sure everyone is treated fairly and follows the rules.

RESPONSIBILITY

We do our part and look after each other and our community.

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Cfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

GROUP PROJECT

Next, we are going to do an exciting group project - you will be asked to plan a buffet for our school party.
Our first steps are...

1. Presentation of roles
2. Division of groups
3. Distribution of role cards
4. Start of group work

Name: _____ DATE: _____
WORLD ENVIRONMENT DAY
BUFFET PLANNING
 You are planning a school party.
 There is a buffet table and you will get to know your classmates.
 It is now your job to make a menu for the buffet table. You will be responsible for the food and drinks.
 Food: _____ Drinks: _____
 Snacks: _____ Desserts: _____
 2. What food and drinks will you serve?
 3. How will you make the buffet table look nice?

Food	Drinks

Task sheet Nr. 2

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Cfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

EXCURSION-TIME

- Now we will go to the supermarket
- There, you will have the chance to check out the products and their prices
- You will go in your groups, each group will be guarded by an adult

Group: _____ DATE: _____

WORLD ENVIRONMENT DAY

BUFFET PLANNING

What are you planning to eat and drink?
How much food and drink will you need for your group? (List the products and their prices.)

1. How much food and drink will you need for your group? (List the products and their prices.)

Food: _____ Desserts: _____

Drinks: _____ Other: _____

2. What food and drink will you need?

3. Where does the food come from?

Item	Price

Task sheet Nr. 2

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

FINISHING GROUP WORK

Task

Please take your time and finish your group plan for your buffet for the school party

Task sheet Nr. 2

Group: _____ DATE: _____

WORLD ENVIRONMENT DAY

BUFFET PLANNING

What are you planning to eat and drink?
How much food and drink will you need for your group? (List the products and their prices.)

1. How much food and drink will you need for your group? (List the products and their prices.)

Food: _____ Desserts: _____

Drinks: _____ Other: _____

2. What food and drink will you need?

3. Where does the food come from?

Item	Price

Task sheet Nr. 2

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

PRESENTATION-TIME

1. PRESENTATION

Each group presents their own concept for the buffet of the school party

2. REFLECTION

Each group gets some feedback on their concept and plan

Here, it is important to mind the democratic rules we discussed before

DEMOCRATIC RULES

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

VOTING-TIME

Please vote!

Which concept do you like best?

Please mark your vote next to the group number on the blackboard

(secret ballot, applying democratic rules!!!)

(Climate, 2022; lpb bw, 2022)

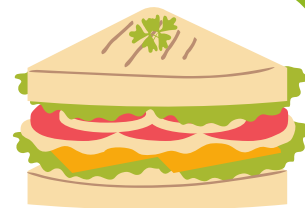
Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Gfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

WELL DONE!

Now you can explain and apply rules for a sustainable consumption of foods within a democratic environment.

Sustainable Food ValiDE © 2024 by Bálint Török, Theresa Schropp, Melanie Krüger, Selina Rösch, Julia Pacanowska, Vanessa Cfrerer is licensed under CC BY-SA 4.0. <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

O MNIE

Co byś zrobił z resztkami?

Czy zastanawiasz się nad tym, co jesz?

Czy robisz również zakupy spożywcze?

Czy zwracasz uwagę na żywność regionalną i morską?

Jak często spożywasz mięso?

Grupa : _____

DATA: _____

ŚWIATOWY DZIEŃ ŚRODOWISKA

PLANOWANIE BUFETU

Planujemy szkolną imprezę!

Oto mały przewodnik po tym, o co warto zadbać wcześniej.

1. Jak podzielić pieniądze na różne rodzaje jedzenia i dekoracji?

Żywność - _____

Dekoracje - _____

Napoje - _____

Inne - _____

2. Jakie potrawy planujesz przygotować?

3. Dlaczego wybrałeś te dania?

Jedzenie	dłaczego?

ZASADY DEMOKRACJI

SZACUNEK

Szanujemy się i
słuchamy różnych
pomysłów

UCZCIWOŚĆ

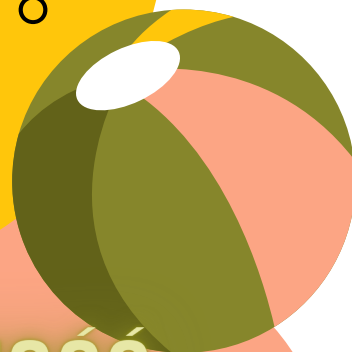
Dajemy wszystkim równe
szanse i nie faworyzujemy
nikogo

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Robimy swoje i dbamy o
siebie nawzajem oraz o
naszą społeczność

SPRAWIEDLIWOŚĆ

Upewniamy się, że
wszyscy są traktowani
sprawiedliwie i
przestrzegają zasad

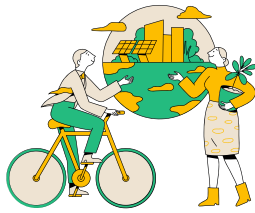

RÓWNOŚĆ

Traktujemy wszystkich tak
samo, bez względu na to,
kim są

Karta ról

MENEDŻER DS. ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Czy żywność jest:
organiczna, sezonowa,
regionalne?

MENEDŻER FINANSOWY

Jaki jest nasz budżet?
Ile pieniędzy możemy
wydać?

MENEDŻER DS. KOMUNIKACJI

Czy każdy może wyrazić
swoją opinię?

Czy wszyscy znają nasze
zasady klasowe, zasady i
wartości demokratyczne?

MENEDŻER DS. ŻYWNOŚCI

Alergie i różne diety?
Jakie alternatywy możemy
kupić?

MENEDŻER DS. ODPADÓW

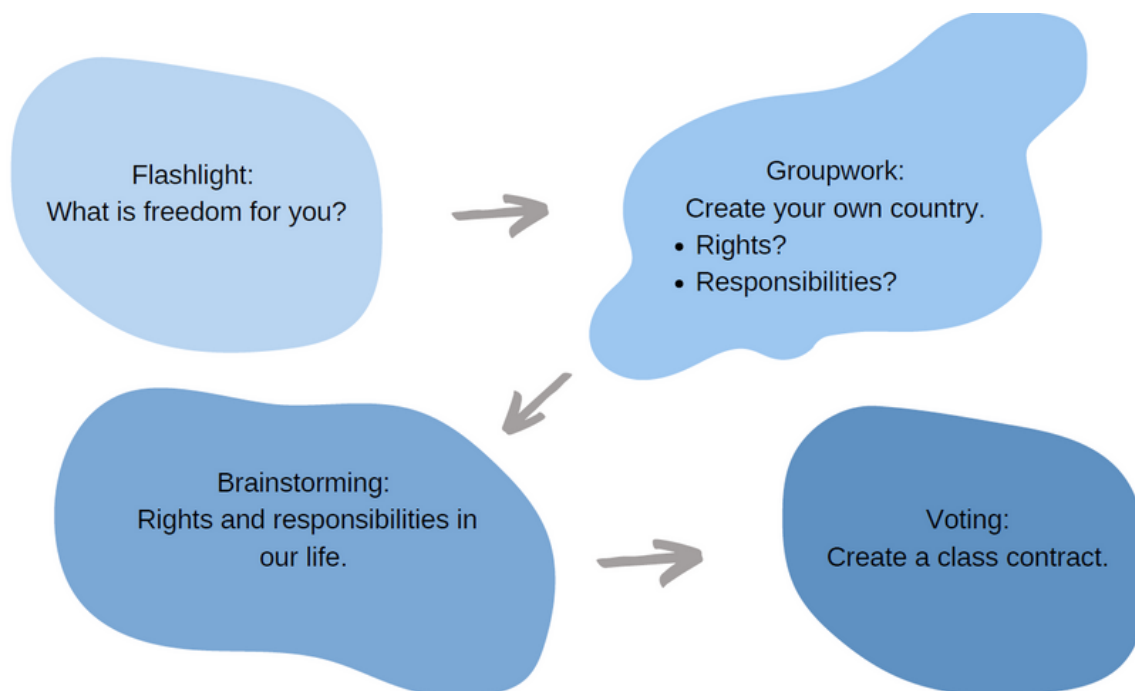
Co zrobić z resztkami
jedzenia?
Segregować śmieci
Zmniejszyć ilość opakowań

3.4 Załącznik D.

Praktyczne przykłady materiałów
edukacyjnych na ten temat
Wolność

- Karta pracy: „Procesy uczenia się podczas lekcji”
- Karta pracy: „Notatka na tablicy do tworzenia poszczególnych krajów”
- Karta pracy: „Obowiązki wszystkich mieszkańców”
- Karta pracy: „Prawa wszystkich mieszkańców”
- Karta pracy: „Kontrakt klasowy”

Karta pracy: „Procesy uczenia się podczas lekcji”

Worksheet: "Lesson learning processes" ValiDE © 2024 by Hanna Glanz, Adelheid Walser, Ronja Kreidler, Dominika Matyja, Nina Weiblen is licensed under CC BY-SA 4.0.
<http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

Karta pracy: „Notatka na tablicy do tworzenia poszczególnych krajów”

Blackboard note

This is how I imagine a country in freedom

1. Think of a name for the country.
2. Design the outline of your country.
3. Draw what your country really needs and what else there is to discover.
4. What rights do you have in this country? Write down 5 rights.
5. Write down 5 rules that are necessary for living together in freedom.

Worksheet: "Blackboard note for creating individual countries" ValiDE © 2024 by Hanna Glanz, Adelheid Walser, Ronja Kreidler, Dominika Matyja, Nina Weiblen is licensed under CC BY-SA 4.0.
<http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

KARTA PRACY: „OBOWIĄZKI WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW”

RESPONSIBILITIES OF ALL RESIDENTS OF:

RIGHTS OF ALL RESIDENTS OF :

Class contract

1.

2.

3.

4.

5.

